

 <p>مرکز آزمون</p>	 <p>موسسه پژوهشی آموزش اسلامی علاقمه طباطبائی</p>	 <p>مجمع فرهنگی آموزشی علاقمه طباطبائی</p>	آموزش و پرورش شهر تهران	دبیرستان های دوره دوم مجتمع علامه طباطبائی	
			باسخنامه	درس: فارسی ۲	
			پایه: یازدهم ریاضی و تجربی	تاریخ امتحان: دوشنبه ۱۰ ماه ۱۴۰۲	زمان آزمون: ۷۵ دقیقه
			تعداد صفحات: ۴ صفحه	سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴	

شما نمی‌توانید کتابی را باز کنید و از آن چیزی یاد نگیرید

بخش اول - قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۰/۵ نمره	<p>۱- «باره» در بیت «به زیر باره می‌نالید از درد/ سوار زخم‌دار نیم‌مرده» با معنای آن در کدام بیت زیر یکسان است؟ معنای مشترک آن‌ها چیست؟</p> <p>الف) چو شاخ درخت آن دو مار سیاه ب) هم آنگه میان کیانی بیست ب) اسب</p> <p>برآمد دگر باره از کتف شاه بر آن باره تیزتک برنشست</p>
۱ نمره	<p>۲- معنای هر یک از واژگان خواسته‌شده را بنویسید.</p> <p>الف) این دغل دوستان که می‌بینی ب) رحیل آمدش هم در آن هفته پیش پ) ز مردان توران خنیده تویی ت) هر چه بینی ز دوستان کرم است</p> <p>مگسانند گرد شیرینی ناراست، حيله گر دل افگار و سر بسته و روی ریش مجروح، خسته جهان جوی و هم رزم‌دیده تویی مشهور گر اهانت کنند و گر اعزاز بزرگداشت</p>
۰/۷۵ نمره	<p>۳- با توجه به معنا، در هر عبارت، املائی صحیح را از میان کلمات داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>الف) من نهایت بعد اختیار کردم که (غربت - قربت) را خطر بسیار است. ب) سپیده فردای گنج‌با نهیب و (صغیر - سفیر) گلوله‌های توپ روس باز شد. پ) حاجت‌گه جمله جهان اوست (مهراب - محراب) زمین و آسمان اوست</p>
۰/۷۵ نمره	<p>۴- در هر یک از موارد زیر، یک نادرستی املائی وجود دارد. آن را بیابید و اصلاح کنید.</p> <p>الف) از نظر اخلاق و صیرت، ستوده اهل حقیقت و سرآمد هم‌روزگاران خود بود. ب) عزرائیل بیامد و یک قبضه خاک از روی جمله زمین برگرفت و بیاورد. پ) چون موسم حج رسید برخاست اشتر طلبید و مهمل آراست</p> <p>الف) سیرت (ب) قبضه (پ) محمل</p>
۰/۵ نمره	<p>۵- با توجه به نحوه قرارگیری در جمله «سیر» در هر بیت به چه معنایی کاربرد دارد؟</p> <p>الف) طبع تو سیر آمد از من جای دیگر دل نهاد ب) تحکم کند سیر بر بوی گل</p> <p>من که را جویم که چون تو طبع هر جاییم نیست بیزار فروماند آواز چنگ از دهل گیاه</p>
۱ نمره	<p>۶- جملات زیر را از حالت معلوم به مجهول برگردانید.</p> <p>الف) تا هفته آینده این دو کتاب را خواهیم خواند. تا هفته آینده دو کتاب خوانده خواهد شد. ب) آرمان به عنوان میان‌وعده یک سیب قرمز می‌خورد. به عنوان میان‌وعده، یک سیب قرمز خورده می‌شود.</p>

۰/۵ نمره	۷- قیدها را در هر یک از ابیات زیر بیابید. الف) چه اندیشید آن دم کس ندانست ب) دمار از جان این غولان کشم <u>سخت</u> که مژگانش به خون دیده تر شد بسوزم خانمان هاشان به شمشیر
۰/۵ نمره	۸- نقش دستوری موارد خواسته شده را در هر مورد تعیین کنید. الف) مجنون چو حدیث عشق بشنید ب) برداشته دل ز کار او <u>بخت</u> اول بگریست، پس بخندید <u>مفعول</u> درماند پدر به کار او سخت <u>نهاد</u>
۰/۵ نمره	۹- نقش ضمائر متصل مشخص شده را بنویسید. الف) کز عشق به غایتی رسانم ب) ز رنگ و بوی تو ای سرو قد سیم اندام کاو ماند اگر چه من نمانم <u>مفعول</u> برفت رونق نسرین باغ و نسترنش <u>مضاف الیه</u>
۱ نمره	۱۰- نقش های تبعی را در هر بیت بیابید و نوع هر یک را بنویسید. الف) در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن ب) باز آی و بر چشمم نشسین ای دلستان نازنین من <u>خود</u> به چشم خویشتن دیدم که جانم می رود <u>خود: بدل</u> کآشوب و <u>فریاد</u> از زمین بر آسمانم می رود <u>فریاد: معطوف</u>
بخش دوم - قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۰/۵ نمره	۱۱- جناس همسان را در بیت زیر توضیح دهید. الف) بردوخته ام دیده چو باز از همه عالم باز در مصراع اول به معنای نوعی پرنده و در مصراع دوم به معنای گشوده است. تا دیده من بر رخ زیبای تو باز است
۰/۵ نمره	۱۲- دو شاعر مشهور چارپاره سرا نام ببرید. ملک الشعراء بهار، فریدون مشیری، فریدون توللی
۰/۷۵ نمره	۱۳- هر یک از آرایه های پیشنهادی را در مقابل بیت متناسب با آن بنویسید. الف) هر نفس آواز عشق می رسد از چپ و راست ب) از این سد روان در دیده شاه پ) گرچه ز شراب عشق مستم تثبیه تناقض مجاز ما به فلک می رویم عزم تماشا که راست؟ <u>مجاز</u> ز هر موجی هزاران نیش می رفت <u>تناقض</u> عاشق تر از این کنم که هستم <u>تناقض</u>
۰/۵ نمره	۱۴- استعاره را در بیت زیر توضیح دهید. «سرنشتر عشق بر رگ روح زدند روح انسانی دانسته شده که رگ دارد؛ سپس انسان حذف شده و رگ به عنوان یکی از ویژگی های انسان در عبارت باقی مانده است.» یک قطره فروچکید و نامش دل شد»
۰/۷۵ نمره	۱۵- آرایه مناسب برای هر مورد را از میان پیشنهاد های داخل کمانک انتخاب کنید. الف) مولانا طعن و ناسزای دشمنان را هرگز جواب تلخ نمی داد. (حس آمیزی - تشخیص) ب) در آن باران تیر و برق پولاد پ) مردم در برابر متجاوزان ایستادند و سینه ها را سپر گلوله های آتشین ساختند. (حسن تعلیل - کنایه) میان شام رستاخیز می گشت (مجاز - ایهام)

۱۶- جدول زیر را کامل کنید.

نویسنده / شاعر	اثر
محمد بن منور	الف) اسرار التوحید
ب) مجید واعظی	عباس میرزا، آغازگری تنها
نجم‌الدین رازی	پ) مرصادالعباد
ت) وحشی بافقی	فرهاد و شیرین

۱۷- شعر حفظی: ابیات زیر را تکمیل کنید.

الف) بر قدم او قدمی می‌کشید
وز قلم او رقمی می‌کشید

ب) زین هم‌رهان سست عناصر دلم گرفت
شیر خدا و رستم دستام آرزوست

بخش سوم - قلمرو فکری (۸ نمره)

۱۸- هر یک از ابیات و عبارات زیر را به فارسی روان برگردانید. (۴ نمره)

الف) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست
که دون همتانند بی مغز و پوست

انسان هوشمند بخشندگی می‌کند و انسان‌های بی‌تلاش برای دیگران فایده‌ای ندارند.

ب) تا خویشتن را ضیعتکی حلال خزند و فراختر بتوانند زیست.

تا برای خود زمین زراعی کوچک و حلالی بخرند و راحت‌تر بتوانند زندگی کنند.

پ) چون رایت عشق آن جهانگیر
شد چون مه لیلی آسمانگیر

وقتی عشق مجنون که چون پرچمی آشکار بود، مثل چهره لیلی در همه جا مشهور شد.

ت) هر چه از نفایس خزاین غیب بود، جمله در آب و گل آدم دفین کردند.

تمامی گنج‌های ارزشمند و پنهانی عالم غیب را در وجود آدمی دفن کردند (قرار دادند).

ث) اگر به طوع و رغبت نیاید، به اکراه و به اجبار، برگیر و بیاور.

اگر با فرمانبرداری و شوق نیامد، با ناپسندی (علی‌رغم میل باطنی) زور بردار و بیاور.

۱۹- هر یک از مفاهیم ستون دوم را به بیت یا عبارت متناسب با آن از ستون اول وصل کنید.

مفهوم	بیت / عبارت
تناسب تلاش و نتیجه	الف) بخور تا توانی به بازوی خویش / که سعیت بود در ترازوی خویش
شک و تردید	ب) بر من پوشیده است که آن غزوها بر طریق سنت مصطفی هست یا نه.
آزادگی و وارستگی	پ) به آنچه می‌گذرد دل منه که دجله بسی / پس از خلیفه بخواهد گذشت در بغداد
قدرت بی‌نهایت معشوق	ت) گر من نظری به سنگ بر بگمارم / از سنگ دلی سوخته بیرون آرم

۲۰- هر یک از ابیات زیر بیانگر کدام ویژگی شخصیتی مجنون است؟

الف) گویند ز عشق کن جدایی
این نیست طریق آشنایی وفاداری

ب) از عمر من آنچه هست بر جای
بستان و به عمر لیلی افزای فداکاری

۲ نمره	<p>۲۱- مفهوم نهایی هر یک از ابیات و عبارات زیر را به اختصار بنویسید.</p> <p>الف) کدام دانه فرو رفت در زمین که نرست چرا به دانهٔ انسانیت این گمان باشد؟ باور به معاد</p> <p>ب) ما به فلک بوده‌ایم، یار ملک بوده‌ایم باز همان‌جا رویم جمله که آن شهر ماست تعلق انسان به جایگاه برتر و بازگشت به آن</p> <p>پ) چون به دل رسید، دل را بر مثال کوشکی یافت. هرچند که کوشید که راهی یابد تا به درون دل در رود، هیچ راه نیافت. اهمیت و رازآلودگی دل</p> <p>ت) به ترتیبی نهاده وضع عالم که نی یک موی باشد بیش و نی کم نظم آفرینش</p>
۰/۵ نمره	<p>۲۲- منظور از هر یک از بخش‌های مشخص شده کیست؟</p> <p>الف) راه یافتیم تا سعادت دیدار همایون <u>خداوند</u> دیگر باره یافتیم. سلطان مسعود</p> <p>ب) زندگانی <u>خواجه عمید</u> دراز باد! علی ای حال من نیز فرزند این پدرم که این سخن گفت. بونصر مشکان</p>
۲۰	مجموع نمرات

تو خشنود باشی و ما رستگار

خدایا چنان کن سرانجام کار

دانش آموز عزیز، شما می‌توانید پس از اتمام آزمون، با اسکن کردن بارکد زیر، پاسخ تشریحی و شناسنامه سوالات آزمون را دریافت نمایید.

با آرزوی موفقیت برای شما - مرکز آزمون مجتمع علامه طباطبایی